

Remissyttrande

Datum 2022-11-25

Ert Dnr S2022/03649

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik
s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

(S2022/03649)

Sammanfattning

Svenska Barnläkarföreningen (BLF) har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerat utkast till lagrådsremiss. BLF har i remissvaret avgränsat till frågor som berör barnläkarnas arbetsområde.

BLF tillstyrker förslaget som bidrar till att stärka barnets rättigheter samt barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Barn och ungdomar rättigheter till hälso- och sjukvård stärks och barnets delaktighet i placeringen inkluderande hälsoundersökningar synliggörs.

BLF föreslår förändringar i lagrådsremissen som förtydligar regler och rutin gällande samtycke till placering och hälsoundersökningar samt att uppdraget för hälsoundersökningar för barn 0–18 år nationellt kommer åligga barn- och ungdomsläkare för den bästa kontinuitet och uppföljning av vårdinsatser för barn och unga placerade i samhällsvård, inkluderande barn och unga placerade i ett skyddat boende. Ung vuxna 18-20 år bör undersökas på vårdcentralen.

Synpunkter från Svenska Barnläkarföreningen

BLF föreslår förbättringar relaterade till hälsoundersökning av barn och unga placerade i samhällsvård enligt lagen om hälsoundersökning (2017:209) med inkluderande av placering på skyddat boende som beskrivet i rubricerat lagrådsremiss.

BLF ställer sig bakom förslaget att barn kan placeras i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare även när samtycke saknas från den ena vårdnadshavare som inte är placerat tillsammans med barnet på skyddat boende.

BLF föreslår att socialtjänstens begäran till hälso- och sjukvården för en hälsoundersökning kan beslutas på samma incitament att enbart samtycke behövs för en hälsoundersökning av vårdnadshavaren som bor med barnet på skyddade boendet. I situationer när en ungdom ensam (tillfälligt) placeras på ett skyddat boende ska ungdomen själv kunna samtycka till en hälsoundersökning med stöd från socialtjänsten utan strikt behov av samtycke från vårdnadshavare.

Barnläkarföreningen anser att samtliga hälsoundersökningar för barn i åldrar 0–18 år i de målgrupper lagförslaget gäller ska utföras av specialist i barn och ungdomsmedicin. Detta på grund av att det är en utsatt grupp med komplex problematik där barnspecialist förutom att bidra med medicinsk

kompetens också medverkar till en sammanhållen vårdkedja med tanke på det vidare vårdbehovet många av dessa barn har. Att samla hälsundersökningar på barn- och ungdomskliniker och inte sprida dem över många enheter i primärvård ger också möjlighet att bygga upp kompetens i bemötandet av dessa barn för att minimera risken att de utsätts för sekundär viktigmisering i vården och för att säkra ett traumamedvetet omhändertagande.

Vidare anser vi att en tydlighet behövs i formuleringar av regionernas ansvar för att kontinuiteten i vården inte bryts på grund av att barnet placeras i annan region. Att lagstifta för att skapa en enhetlig handläggning bidrar också till en jämlik och rättvis vård över landet där alla barn och ungdomar får samma tillgång till barnkompetens, vilket inte är fallet idag. Dessutom kommer det underlätta socialtjänstens arbete när samma struktur och rutin används i hela landet.

I situationer utan tillgång till en specialist i barn- och ungdomsmedicin ska med undantag en läkare med formell barnkompetens (till exempel skolläkare, BVC-läkare bl.a.) utses för att genomföra hälsundersökningen, om sådan inte finns faller uppgiften på närmaste barn- och ungdomskliniken eller barn- och ungdomsmottagning med hänsyn till barnets boende (familjehem, skyddat boende, jourhem, HVB, m.m.).

För gruppen unga vuxna i åldern 18–20 år bör hälsundersökningen göras på vårdcentralen, som har god kännedom om vårdkedjan för den åldersgruppen samt att de själva kan stå för mycket av uppföljningen.

Delföreningen Barn som far illa har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också BLF styrelsen deltagit.

För Svenska Barnläkarföreningen,

Ulrika Åden, Ordförande